

2025 RAMAZAN VAAZ SİLSİLESİ:

12.GÜN

SADAKA VE İNFAKIN FAZİLETİ (VEREN ELİN ALAN ELDEN ÜSTÜN OLMASI)

YAZAR: ALİ AYKAÇ

قَالَ رَسُولُ اللَّهِ ﷺ : **الْيَدُ الْعُلْيَا خَيْرٌ مِنَ الْيَدِ السُّفْلَى**

“Veren el, alan elden üstündür.”

Buhârî, Zekât, 18; Müslim, Zekât, 97.

WhatsApp İletişim

daha fazlası için:
www.aliaykac.com

iletişim : (0)541 934 3778

Tüm içeriklerin kısmen ya da tamamen izinsiz kopyalanması, çoğaltılması, kullanılması, yayınlanması ve dağıtılması kesinlikle yasak olup kul hakkını ihlâl eder. Ayrıca bu yasağa uymayanlar hakkında 5846 sayılı Fikir ve Sanat Eserleri Kanunu uyarınca telif hakları üzerinden yasal işlem yapılacaktır.

بِسْمِ اللّٰهِ، اَلْحَمْدُ لِلّٰهِ، وَالصَّلَاةُ وَالسَّلَامُ عَلٰى رَسُوْلِ اللّٰهِ

Hamd, bizleri yoktan var eden, rızıkları takdir eden ve bizlere malı emanet olarak lütfeden **Yüce Allah'a** mahsustur. **Salât ve selâm**, hayatı boyunca infakın en güzel örneğini sergileyen, veren eli alan elden üstün tutan **Peygamber Efendimiz Muhammed Mustafa ﷺ** âline, ashabına ve kıyamete kadar onun izinden giden mü'minlerin üzerine olsun!

Pek Aziz ve Muhterem Müslümanlar,

İnsan, **fitratı gereği cimriliğe meyilli** olsa da Rabbimiz bizleri **infak ve sadaka ile arınmaya, malımızı ve kalbimizi bereketlendirmeye** çağırmaktadır. Çünkü infak, sadece maddî paylaşım değil, aynı zamanda **kalbin tasfiyesidir**. Veren, öncelikle nefsini arındırır; **mala karşı olan bağlılığını kırar ve Allah'a olan tevekkülünü artırır**. İşte bu yüzden İslam, veren eli, alan elden üstün kılmıştır.

Sadaka ve infak, **dünyada malı bereketlendirirken ahirette de büyük mükâfatlara vesile olan bir ibadettir**. Çünkü insan, malına karşı derin bir sevgi besler ve çoğu zaman ona sıkı sıkıya sarılır. Oysa mümin, **bu bağlılığın bir imtihan olduğunu bilmeli ve servetinin gerçek sahibinin Allah olduğunu unutmamalıdır**. İşte sadaka ve infak, bu farkındalığı geliştirerek insanı **mal hırsından, dünyevî tamahkârlıktan ve bencillikten** arındırır. Kişi, Allah için infakta bulunduğu anda, aslında sadece başkasının ihtiyacını gidermekle kalmaz; aynı zamanda kendi nefsini terbiye eder, kalbini dünyevî ağırlıklardan temizler ve ilahî rızaya daha yakın bir konuma ulaşır.

Nitekim Allah Teâlâ, sadakanın bu arındırıcı özelliğini şu ayette açıkça beyan etmektedir: **“Onların mallarından sadaka al ki, bununla onları temizleyip arındırasın. Onlara dua et, çünkü senin duan onlar için sükûnet ve rahmettir. Allah işitendir, bilendir.”**¹

Bu ayet, sadakanın yalnızca ihtiyaç sahiplerine verilen maddî bir destek olmadığını, aynı zamanda **veren kişiyi manevi kirlerden, bencillikten ve mal sevgisinden temizlediğini** ortaya koymaktadır. İnsan, malına ve servetine karşı derin bir sevgi duyar; çoğu zaman da ona sıkı sıkıya bağlanır. Ancak mal, insana verilen bir emanet olup, gerçek sahibi Allah’tır. İşte infak, bu hakikati hatırlatır ve kulun **malını Allah yolunda paylaşarak nefsinin cimriliğinden kurtulmasını** sağlar. İnfak etmek, kalbin katılığını yumuşatır, kişiyi Allah’a yaklaştırır ve kazancına bereket getirir. Çünkü Allah yolunda harcanan her şey, kat kat fazlasıyla sahibine geri döner: **“Mallarını Allah yolunda harcayanların durumu, her başağında yüz tane bulunan yedi başak veren bir tohum gibidir. Allah, dilediğine kat kat fazlasını verir. Allah, lütfu geniş olandır, hakkıyla bilendir.”**²

Sadaka sadece malı bereketlendirmekle kalmaz, **kişinin günahlarını da temizler**. Nitekim Peygamber Efendimiz ﷺ şöyle

¹ *Tevbe, 9/103.* حُذِّ مِنْ أَمْوَالِهِمْ صَدَقَةً تُطَهِّرُهُمْ وَتُزَكِّيهِمْ بِهَا وَصَلَّ عَلَيْهِمْ إِنَّ صَلَاتَكَ سَكَنٌ لَهُمْ وَاللَّهُ سَمِيعٌ عَلِيمٌ

² *Bakara, 2/261.* مَثَلُ الذَّيْنِ يُنْفِقُونَ أَمْوَالَهُمْ فِي سَبِيلِ اللَّهِ كَمَثَلِ حَبَّةٍ أَنْبَتَتْ سَبْعَ سَنَابِلَ فِي كُلِّ سُنبُلَةٍ مِائَةٌ حَبَّةٌ وَاللَّهُ يُضَاعِفُ لِمَنْ يَشَاءُ وَاللَّهُ وَاسِعٌ عَلِيمٌ

buyurmuştur: **“Sadaka, tıpkı suyun ateşi söndürdüğü gibi günahları yok eder.”**³

Bu hadiste sadakanın **insanı ahlâkî düşkünlüklerden ve manevi kirlerden arındıran bir ateş söndürücü gibi olduğu** vurgulanmaktadır. Günah, insan ruhunu karartan bir ateş gibidir. İnfak ve sadaka ise bu ateşi söndürerek kişinin **iç huzuruna kavuşmasını, vicdanının rahatlamasını ve Allah katında affa mazhar olmasını** sağlar. Tıpkı suyun ateşi anında söndürmesi gibi, Allah için yapılan sadakalar da kişinin günahlarını siler ve onu Allah’ın rahmetine yaklaştırır.

Bu noktada, sadakanın **yalnızca mal ile sınırlı olmadığını** da unutmamak gerekir. Peygamber Efendimiz ﷺ, güler yüze selam vermeyi, insanlara güzel söz söylemeyi, birine yol göstermeyi ve hatta bir diken veya zararlı bir şeyi yoldan kaldırmayı bile **sadaka olarak tanımlamıştır**. Yani, Allah rızası için yapılan her türlü iyilik, infak kapsamına girer ve insanın ahiretine yatırım olur.

Sadaka ve infak, **müminin imanının ve ahlâkının bir göstergesidir**. Veren el, alan elden her zaman üstündür. Ancak asıl üstünlük, **verirken Allah’a güvenmek, dünyaya değil ahirete yatırım yapmaktır**. O hâlde, bizler sadece zekât farz olduğu için değil, aynı zamanda ruhumuzu arındırmak ve Allah’ın rızasını kazanmak için de infakta bulunmalıyız. Unutmayalım ki, infak edilen mal eksilmez, aksine kat kat fazlasıyla sahibine geri döner.

³ Tirmizî, Zekât, 28. قَالَ رَسُولُ اللَّهِ ﷺ: وَالصَّدَقَةُ تُطْفِئُ الْخَطِيئَةَ كَمَا يُطْفِئُ الْمَاءُ النَّارَ.

Peygamber Efendimiz ﷺ de şöyle buyurmuştur: **“Sadaka, malı asla eksiltmez.”**⁴

Sadaka, zahiren malın azalması gibi görünse de hakikatte bereketin ve kazancın artmasına vesiledir. İnsan, sahip olduğu malı Allah yolunda harcadıkça, onun ruhunda meydana gelen genişleme, iç huzuru ve güven duygusu, dünyevî hiçbir kazançla kıyaslanamaz. Çünkü sadaka, kişinin dünyaya olan bağlılığını kırar, cimriliğin ve hırsın zincirlerini çözer ve insanı hakikî bir özgürlüğe kavuşturur. Rabbimizin, **“Kim Allah’a güzel bir borç verirse, Allah onu kat kat fazlasıyla geri öder.”**⁵ buyruğu, infakın sadece bu dünyada değil, ahirette de karşılığının kat kat fazlasıyla alınacağını müjdeler.

Peygamber Efendimiz ﷺ, infak ve sadakanın toplumdaki dengesizlikleri ortadan kaldıracığını ve verenin daima üstün olduğunu şu sözünü ifade etmiştir: **“Veren el, alan elden üstündür.”**⁶

Veren el olmak, sadece maddî bir üstünlük değil, aynı zamanda ruhî bir yüceliktir. Çünkü veren kişi, başkasının

⁴ Müslim, Birr, 69. قَالَ رَسُولُ اللَّهِ ﷺ: مَا نَقَصَتْ صَدَقَةٌ مِنْ مَالٍ

⁵ Bakara, 2/245. مَنْ ذَا الَّذِي يقرضُ اللهَ قرضاً حسناً فيضاعفه له أضعافاً كثيرةً والله يقبض وَيَبْصُطُ وَإِلَيْهِ تُرجعون

⁶ Buhârî, Zekât, 18; Müslim, Zekât, 97. قَالَ رَسُولُ اللَّهِ ﷺ: أَيْدِي الْعُلْيَا خَيْرٌ مِنَ أَيْدِي السُّفْلَى

ihtiyacını giderirken aslında kendisini arındırır, Rabbine yaklaşır ve toplumda bir denge unsuru hâline gelir. **Sadaka, sadece muhtaç olana verilen bir şey değildir; bir tebessüm, bir güzel söz, bir dostane selam bile sadakadır.** Nitekim Peygamber Efendimiz ﷺ şöyle buyurmuştur: **“Kardeşine tebessüm etmen sadakadır.”**⁷

Bizler de veren el olmaya gayret etmeli, malımızı ve kalbimizi infakla temizlemeli, Allah rızası için harcamayı hayatımızın bir parçası hâline getirmeliyiz. Zira unutmayalım ki, veren el olmayı başarabilen kişi, Rabbine daha yakın olan kişidir. Bu bilinçle hareket eden mümin, infak ettikçe kazandığını, paylaştıkça bereketlendiğini ve verdikçe gerçek zenginliğe ulaştığını fark eder. Çünkü asıl servet, elimizde tuttuğumuz değil, Allah rızası için harcadığımızdır.

*Rabbimiz! Bizleri, veren el olmanın
şuuruna eren, senin rızanı her şeyin üzerinde
tutan, bizleri malın esiri değil, malını senin
yolunda harcayan, kazancını hayırda
değerlendiren, cimrilikten uzak, cömert
kullarından eylesin! (Âmin!..)*

وَأَخِرُ دَعْوَاهُمْ أَنْ الْحَمْدُ لِلَّهِ رَبِّ الْعَالَمِينَ، الفاتحه

⁷ Tirmizî, *Birr*, 36. قَالَ رَسُولُ اللَّهِ ﷺ: تَبَسُّمُكَ فِي وَجْهِ أَخِيكَ صَدَقَةٌ.